stamppot

Inhoudsopgave

Van de Redactie	**3**
Van het Bestuur	**4**
Van de Intern	**5**
Het Brein van de Multitaskende Mens	**6**
Jaap en de Wondere wereld van: Stamppot	**10**
Theoretisch Pokeren	**12**
Pompoenstamppot	**16**
Strip	**18**
Perceptie, Macht en Cognitie	**19**
Puzzel	**24**
Introkamp `10-`11	**27**

Colofon

De Brainstorm is een uitgave van Studievereniging Cover en wordt verspreid onder leden, staf en anderszins geïnteresseerden. De Brainstorm verschijnt 4 maal per jaar, in een oplage van 400 stuks.

Redactie
Voorzitter: Eric Jansen
Eindredacteur: Dirk Zittersteyn
Penningmeester: Tineke Slotegraaf
Secretaris: Alex Hamelink
QQ: Eveline Broers

Lay-out
Dirk Zittersteyn

Adverteerders
Café Karakter
TNO

Redactieadres
Studievereniging Cover
t.a.v. De Brainstorm
Postbus 407
9700 AK Groningen

brainstorm@svcover.nl
www.svcover.nl

Van de Redactie

DOOR ERIC JANSEN

In 2010 hebben we zowel een koude start als een koud einde van het jaar gekend. Deze omstandigheden schreeuwen natuurlijk om gebruikt te worden als een thema voor verscheidene dingen: het ene midwinterfeest na het andere, een sneeuwborrel hier en een ice night daar, noem het maar op. Helaas, wij als commissie van ons alom geliefde verenigingsblaadje zijn geen haar beter. We zijn echter wel van mening dat als je je inspiratie dan toch bij het winterweer vandaan haalt, dat het wel een stapje verder mag gaan dan "Brainstorm 3: Vrieseditie: Ook bij -4 nog steeds goed voor veel leesplezier!"

Door iets verder na te denken kwamen we tot de conclusie dat we allen bij de winter snel moesten denken aan grote pannen vol met stamppot. Gezellig thuis met de hele familie vechten om het grootste stuk worst, kliederen met de jus en genieten van een echt oud-Hollands gerecht, terwijl het buiten vriest dat het kraakt. Samen met een warme kop chocolademelk en een volle kom snert is stamppot waarschijnlijk een van de meest gewaardeerde dingen die je geserveerd kan krijgen als je met klappertanden en blauwe handen terugkomt van de schaatsbaan (waar je minstens 15 keer onderuit bent gegaan, maar dat hoeft de rest van de familie natuurlijk niet te weten).

Zelf schaats ik nooit, maar als ik thuiskom op een koude dag en te horen krijg dat we stamppot eten, dan ben ik een gelukkige jongen. Bij voorkeur eten we dan boerenkool met worst, spekjes en jus. Thuis eet ik er ook graag augurk bij. Als ik dat aan andere mensen vertel, krijg ik meestal een vieze blik terug. Natuurlijk verdedig ik graag mijn verhaal, maar dat kwam nooit verder dan een korte welles-nietes-discussie over of dat lekker was. Nu ik er echter een stukje over moest schrijven, leek het mij een mooie gelegenheid om eens aan het internet te vragen wat die erover te zeggen heeft. Al na een paar hits had ik gevonden wat ik zocht: bij de boerenkool met worst kunnen bijgerechtjes gegeten worden zoals augurk of zilveruitjes. Dus ik wil een ieder die dit leest adviseren om de volgende keer eens een augurkje bij de boerenkool te serveren, ik denk dat jullie het verrassend lekker zullen vinden.

Hopelijk onder het genot van een heerlijk bord boerenkool met augurk kunnen jullie je deze keer weer vermaken met een lekker dikke Brainstorm van 32 pagina's. In deze editie vertelt Trudy hoe het toch kan dat mensen prima tegelijk de stamppot kunnen stampen en een kerstliedje mee kunnen zingen, Tjeerd Andringa schijnt licht op de vraag waarom sommige mensen hun jus strak in een kuiltje willen en andere het er zorgeloos overheen gooien en onze eigen Eveline heeft voor jullie een heerlijke en zeker ook bijzondere stamppot bereid. Verder kunnen jullie weer genieten van een leuke column van Jaap, is er weer een strip van onze vaste tekenaar Andries en heb ik me door dr. Denker (en een beetje door Ben) laten inspireren bij de puzzel van deze keer. In ieder geval heel veel leesplezier gewenst bij deze winterse Brainstorm!

Van het Bestuur

DOOR DE VOORZITTER. GABE VAN DER WEIJDE

Als voorzitter van het bestuur is het aan mij om als eerste een stukje aan te leveren voor de Brainstorm met deze keer als thema "Stamppot". En omdat de voorzitter de persoon uit het bestuur is die niks kan en nergens goed in is, vind ik het dan ook erg moeilijk om hier een goede tekst neer te zetten.

Zoals dat meestal gaat bij het schrijven van stukjes duik ik ook nu meteen weer even in de Wikipediadefinitie van het thema. Volgens Wikipedia luidt de omschrijving van stamppot als volgt: "Een stamppot is een traditioneel gerecht dat wordt bereid uit diverse onderdelen". Ook vertelt Wikipedia ons dat stamppot vaak uit aardappelen en groente bestaat.

Als we bij mij thuis stamppot rauwe andijvie eten, dan wordt altijd meteen de vraag "Met spekjes?" gesteld. Dit is zo goed als onlosmakelijk verbonden met die stamppot. Bij stamppot boerenkool is dat de vraag "Met rookworst?". Bij Cover is die vraag ook een veelgestelde. Maar bij de Coverkamer wordt deze geassocieerd met broodjes. Ook laten wij luie bètamensen het koude winterweer links liggen als vereiste voor die heerlijke worsten.

Ook onze vereniging voldoet in zekere zin aan de definitie van een stamppot. We zijn bereid uit diverse onderdelen, namelijk Informatica als de aardappels, Kunstmatige Intelligentie als groente en een aantal minder voorkomende studies als spekjes, kaas, rookworst, ui, paprika en pijnboompitten. Alle aardappels en groente geven de globale smaak aan, maar de overige ingrediënten maken het gerecht af en zorgen voor wat extra smaaknuances.

Het bestuur van onze vereniging is in zekere zin ook te vergelijken met stamppot. Alleen dan niet eentje met een vaste ingrediëntenverdeling. De ene week is de penningmeester de groente en de secretaris de aardappels en de volgende week zijn de commissaris intern en extern dit misschien wel. De enige persoon met een vaste rol binnen de bestuursstamppot is de voorzitter. Hij is degene die niks kan en op de kundigheid van zijn bestuur vertrouwt en hoopt gedurende het jaar wat van hun kwaliteiten te kunnen leren. Maar toch is een voorzitter onmisbaar. Als hij er niet is zal altijd de vraag rijzen: "Waar is jullie voorzitter?". Daarom denk ik dat een voorzitter toch de spekjes van de stamppot is. Een onmisbaar ingrediënt dat geliefd is en het gerecht afmaakt ondanks dat het behalve dat extra beetje smaak niet veel toevoegt en ook nog eens ongezond is.

Zo lieve kinderen, uw aller spekje heeft gesproken.

Van de Intern

DOOR DIEDERICK KAAIJ

Enkele commissies zijn momenteel op zoek naar leden. Voel jij er iets voor om deze commissies te versterken? Mail dan naar intern@svcover.nl

StudCie:
De StudCie is de commissie voor studiegerelateerde activiteiten, zoals lezingen en bedrijfsbezoeken. Tevens organiseert de commissie in oktober/november dit jaar een kleine buitenlandse reis. Om dit tot een groot succes te maken en ook de andere activiteiten te kunnen regelen, is deze commissie hard op zoek naar enthousiaste leden.

PCie:
De PCie is verantwoordelijk voor de computers/apparatuur in de Coverkamer. Als er iets stuk is, zijn zij dus degenen die het fixen. Denk jij dat je verstand hebt van computers en het wel leuk vindt om ervoor te zorgen dat Cover kan genieten van goed lopende pc's? Ze kunnen altijd versterking gebruiken.

SympoCie:
Elk jaar organiseert de SympoCie een symposium. Ook voor het eind van dit jaar staat er weer een in de planning. Daarvoor hebben we echter wel een commissie nodig. Lijkt het je leuk om ervaring op te doen door zo'n symposium te organiseren dan is je mail zeer welkom!

McCie:
De McCie is de commissie die een grote reis naar buiten Europa verzorgt. Inmiddels is het al best lang geleden dat er zo'n reis was. Het lijkt ons heel tof als er in 2012 weer zo'n reis zou zijn! Zo'n groot event kost natuurlijk nogal wat voorbereiding, daarom zijn we nu al op zoek. Als het je leuk lijkt om te doen, mail gerust en wees niet bang om ook zoveel mogelijk vrienden enthousiast te maken om samen een toffe commissie te vormen, en hopelijk weer zo'n legendarische reis te organiseren.

STUDIEVERENIGING Cover

Het brein van de multitaskende mens

DOOR TRUDY BUWALDA

Samen met Nienke van Tellingen heb ik vorig collegejaar een bachelorproject gedaan rond het thema 'multitasken'. Onze begeleiders hierbij waren Niels Taatgen en Jelmer Borst.

Multitasken is iets wat je in het dagelijks leven overal om je heen kunt aanschouwen. Wanneer je door de stad loopt op een willekeurige zaterdagmiddag zie je zakenmensen die proberen te telefoneren tijdens het rijden, jongens die stiekem naar meisjes kijken tijdens het fietsen en toeristen die proberen een kaart te lezen terwijl ze midden op straat lopen, wanneer ze proberen een route te vinden van de ene toeristische attractie naar de andere. Meestal gaat het goed wanneer mensen twee dingen tegelijkertijd doen. Je kunt heel gemakkelijk een gesprek voeren met iemand terwijl je van het ene college naar het volgende college loopt. Eten en TV-kijken gaat ook prima samen, maar waarom is het zo moeilijk om tegelijkertijd te leren voor een tentamen en te praten over de nieuwste Cover-roddels?

jongens die stiekem naar meisjes kijken tijdens het fietsen

In ons bachelorproject hebben wij gekeken naar een methode om de prestaties tijdens het multitasken wat gemakkelijker te maken, door het verlichten van de taak van de problem-state module. Deze module is onderdeel van de cognitieve architectuur ACT-R (o.a. Anderson, 2007). Een cognitieve architectuur is een theorie over de werking

van menselijke cognitie. Het is een raamwerk waarbinnen onderzoekers modellen kunnen maken van psychologische taken zodat ze bijvoorbeeld voorspellingen kunnen doen over reactietijden of het onthouden van feiten. De ACT-R architectuur maakt gebruik van modules, er is bijvoorbeeld een module voor het geheugen en een visuele module.

De problem state (ook wel de imaginal module) slaat tussentijdse representaties van problemen op. Wanneer er bijvoorbeeld een vergelijking opgelost moet worden als 3x - 5 = 7, zal in de problem state de tussentijdse oplossing 3x = 12 kunnen worden opgeslagen. Voor sommige taken zal het nodig zijn om tussentijdse oplossingen op te slaan in de problem state (bijvoorbeeld het doen van een aftreksom waarbij geleend moet worden), maar er zijn ook taken waarbij dit niet nodig is (bijvoorbeeld het typen van een letter die op het scherm staat).

De problem state kan maar één tussentijdse representatie tegelijkertijd bevatten. Wanneer een taak de problem state wil gebruiken om een tussentijdse oplossing in op te slaan terwijl de problem state al een representatie bevat, dan zal de eerste

representatie worden opgeslagen in het geheugen zodat de volgende representatie in de problem state geplaatst kan worden. Het verschil tussen de representatie in het geheugen en die in de problem state is dat het geen tijd kost om toegang te krijgen tot de representatie in de problem state, maar wel om de representatie weer op te halen uit je geheugen.

In eerder onderzoek (Borst, Taatgen en Van Rijn, 2010) is er gekeken naar de interferentie die plaatsvindt in de problem state. In hun experimenten moesten de proefpersonen verschillende taken afwisselend uitvoeren. Wanneer er in beide taken een tussentijds resultaat moest worden opgeslagen werd de reactietijd van de proefpersonen veel hoger en maakten ze ook veel meer fouten dan wanneer er geen of slechts een tussentijdse representatie in de problem state moest worden opgeslagen. Ook hebben ze een cognitief model van dit experiment gemaakt waarmee ze lieten zien dat interferentie in de problem state de data van de proefpersonen kon verklaren.

In ons onderzoek hebben wij de vraag gesteld of mensen informatie die op het scherm wordt gepresenteerd kunnen gebruiken om hun problem state te ontlasten. Om deze vraag te kunnen beantwoorden hebben wij drie varianten gemaakt van een van de experimenten die gebruikt werden in Borst et al. (2010) (zie Figuur 1). Alle drie de varianten bestonden uit twee taken, een aftreksom en een typtaak, en beide taken hadden een moeilijke en een makkelijke variant. De makkelijke variant van de aftreksom bestond uit twee getallen van tien cijfers die van elkaar afgetrokken moeten worden, (zie Figuur 2) het bovenste getal was hierbij altijd groter dan het onderste getal. De moeilijke variant van de aftreksom bestond ook uit twee getallen met tien cijfers, dit keer kon het echter voorkomen dat het bovenste getal kleiner was dan het onderste getal. In dat geval moest er geleend worden van het getal dat ernaast stond. De typtaak bestond in de makkelijke variant uit een letter die op het scherm stond en die ingetypt moest worden. In de moeilijke variant kwam er een woord op het scherm te staan dat verdween zodra de eerste letter was ingetypt. Je moest dan dus het woord onthouden, maar ook onthouden welke letter in het woord de volgende letter was. In alle drie de varianten die we hadden was de typtaak altijd hetzelfde. De aftreksomtaak verschilde echter in het aantal kolommen dat je op het scherm zag. In de variant waar je één kolom per keer op het scherm zag moest je zelf onthouden of je de vorige keer wel of niet had geleend. In de variant

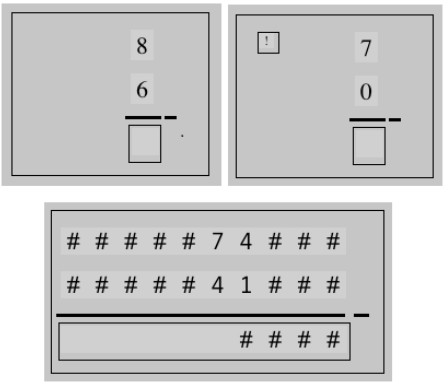

Figuur 1 - Experiment zoals Borst et al. *(2010)*

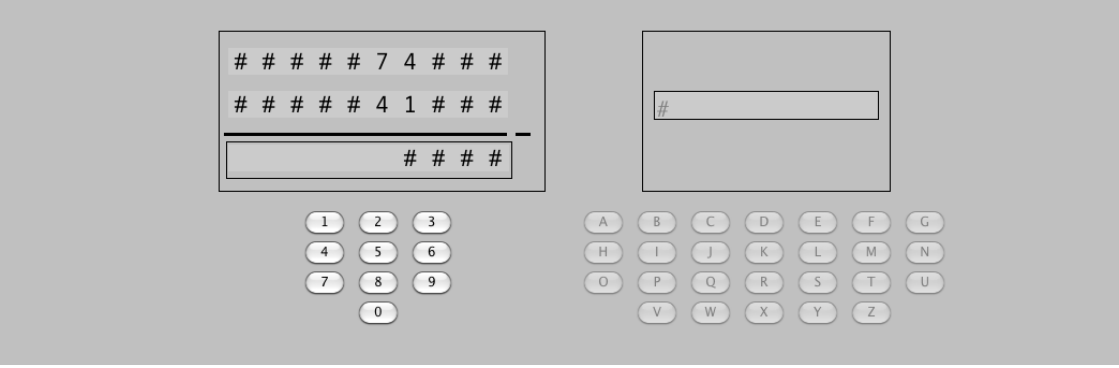

Figuur 2 - Gebruikte opstelling

met twee kolommen kon je terugkijken naar de vorige kolom om te zien of je daar had geleend of niet. Dan was er nog de variant met één kolom, maar dit keer met een signaal dat weergaf of je had geleend of niet. Dit betekende dat er een uitroepteken in beeld kwam te staan wanneer je had geleend, terwijl er een streepje stond wanneer dit niet het geval was. Tijdens het experiment werden de oogbewegingen van de proefpersonen geregistreerd door een eyetracker.

Onze hypothese was dat in de variant met een kolom er een effect zou worden gevonden dat vergelijkbaar is met het gevonden effect in het onderzoek van Borst et al. (2010). Er moeten dan wanneer beide taken moeilijk zijn twee representaties in de problem state worden geplaatst.

Dit zou betekenen dat er extra verhoogde reactietijden zijn. Ook zullen er meer fouten en oogbewegingen worden gemaakt wanneer beide taken moeilijk zijn. In de variant waar een signaal aangeeft of er wel of niet geleend is, verwachtten we dat wanneer beide taken moeilijk zijn er geen verschil is met wanneer er slechts één taak moeilijk is. Dit omdat er nu maar één representatie in de problem state hoeft te worden geplaatst. Wanneer er twee kolommen zijn zal er geen problem state meer bij hoeven te worden gehouden, maar er moet wel meer nagedacht en gekeken worden om te bepalen of er bij de vorige kolom geleend is. We verwachtten daar dus meer oogbewegingen te zien, maar vergelijkbare reactietijden als in de variant met één kolom.

Onze uiteindelijke resultaten bevestigden dat de problem state een cognitieve bottleneck was tijdens het multitasken, zoals gevonden in Borst et al. (2010). Wat wij echter ook hebben gevonden laat zien dat de problem state module ook kan worden ontlast door de informatie, die normaal gesproken zou moeten worden opgeslagen in de problem state, in een duidelijke vorm aan te bieden in de direct zichtbare omgeving (in dit geval het computerscherm). Taken waarbij verschillende tussentijdse representaties moeten worden opgeslagen zullen sneller en accurater worden uitgevoerd wanneer informatie in de omgeving de taak van de problem state kan overnemen. Dit is te vergelijken met het minimal control principe (Taatgen, 2007). Het minimal control principe zegt dat mensen proberen zoveel mogelijk van hun cognitieve controle af te schuiven op de buitenwereld, in plaats van het allemaal zelf op te slaan.

Ons bachelorproject eindigde hier. We hadden mooie resultaten en, alhoewel er natuurlijk nog heel veel dingen waren die we

hadden willen doen, er moet een moment zijn waarop je het afsluit. Het verhaal is hier echter nog niet afgelopen. Sinds september ben ik samen met Jelmer Borst bezig met een iets gestroomlijndere versie van het experiment uit ons bachelorproject. Er zijn een aantal dingen aangepast en we willen nu onder andere kijken naar de grootte van de pupillen van de proefpersonen tijdens het doen van de taak. De grootte van de pupillen zegt iets over de hoeveelheid informatie die je aan het verwerken bent. Hoe meer je verwerkt, hoe groter je pupil wordt. Ook willen we kijken naar de volgorde van de oogbewegingen tijdens het doen van de taken. Misschien passen proefpersonen verschillende strategieën toe en hebben verschillende strategieën een verschillende manier van ontlasten van de problem state nodig. Hier zijn we echter nog volop mee bezig en de resultaten zijn op het moment van schrijven nog niet bekend.

Lijkt het je nu zelf ook leuk om een bachelorproject te doen over dit onderwerp of een gerelateerd onderwerp? Loop dan eens een keer langs bij Niels Taatgen.

Referenties:

Anderson, J. R. (2007). How can the human mind occur in the physical universe? New York, NY: Oxford University Press.

Borst, J.P., Taatgen, N.A., & Van Rijn, H. (2010). The Problem State: A Cognitive Bottleneck in Multitasking. Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, & Cognition, 36(2), 363-382.

Taatgen, N.A. (2007). The minimal control principle. In Gray W. (Ed.), Integrated Models of Cognitive Systems (pp. 368-379). New York: Oxford University Press. (pdf)

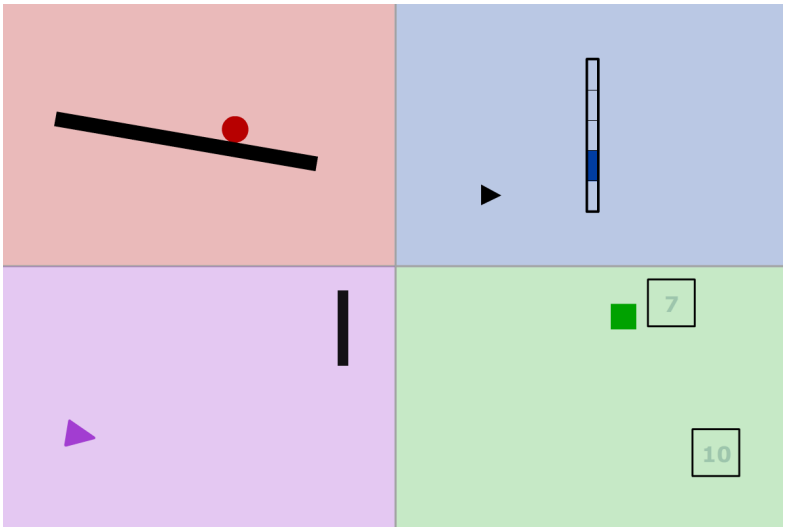

Hoe goed kun jij multitasken? Speel 'Multitask' op http://tinyurl.com/BSMultitask

Jaap en de wondere wereld van:

Stamppot

DOOR JAAP OOSTERBROEK

Er waait een donkere, gure wind rond de Bernoulliborg. Bladeren zijn bijna twee hoog tegen de kantine opgestapeld en het braakliggende terrein dat zich nu bevindt op de plaats waar wij niet zo lang geleden nog zo hard zwoegden op onze tentamens is reeds enige tijd veranderd in vervaarlijk drijfzand waar regelmatig aibo's, gamecube-controllers en evaluatieformulieren in verdwijnen. Gedreven door een diep verlangen naar een warme muffe atmosfeer en een soort eenzaamheid die slechts een overvolle computerzaal kan bieden heb ik mij verschanst in onze blauwe kubus.

Er is hier veel veranderd het afgelopen jaar. Waar het eerst nog bij vlagen een lege, soms zelfs kille tombe was is het nu een bijenkorf vol bruisende activiteit en met een gebrek aan zuurstof. Niet langer zijn nullen en enen de voertaal in dit gebouw. Deze dagen worden de collegezalen voornamelijk gedomineerd door mensen die het graag over het leven hebben. En daarmee bedoel ik niet het soort literaire figuren dat het graag met een wijntje en een kaasplankje over de mores van het minder-dagelijkse bestaan hebben.

Begrijp me nu niet verkeerd; ik heb uiteraard niets tegen biologen. Sommige van mijn beste vrienden zijn biologen. Sterker nog, ik hou heel veel van biologen en al die interessante zaken die zij bestuderen. Sommige levensverschijnselen spreken uiteraard meer tot de verbeelding dan andere, maar ik stel ze allemaal op prijs in mijn dagelijkse praktijk. Maar op zo'n donkere herfstdag als vandaag waarop alles wat om mij heen dat nog niet levenloos is, dood lijkt te gaan kan ik me toch niet aan de gedachte onttrekken dat ze zichzelf voor de gek houden.

Het is een gevleugelde uitspraak dat de 20e eeuw de eeuw van de natuurkunde was en de 21e eeuw die zal zijn van de biologie. Echter zoveel biologie zie ik helemaal niet om me heen, waar blijven de biologische zonnecellen, een middel tegen kanker en de groene revolutie 2.0? Alles wat ik om mij heen zie zijn meer computers; kleinere computers, mobielere computers, computers met games, getraumatiseerde computers met een oorlogsverleden, vervelende computers die andere computers lastigvallen met spam, rechtschapen computers die het internet afspeuren naar vervelende computers die andere computers lastigvallen met spam, labiele computers die achterlopen met security-updates maar vol staan met patiëntgevoelige informatie en tenslotte depresieve computers die midden in de nacht wakkerworden om hun linux te updaten en vervolgens in een hoekje gaan zitten huilen omdat ze niet meer gebruikt zijn sinds versie 3.10.

Misschien maakt er een vandaag of morgen een bioloog uit pure nijd een bacterie die zich voedt met silicium chips en bidden we overmorgen allemaal aan het altaar van Darwin. Wie weet liet er afgelopen week iemand met apocalyptische ideeën een genetisch gemanipulateerd virus los in twaalf wereldsteden en zijn we allemaal al Geïnfecteerd. Maar zelfs als een van deze scenario's werkelijkheid wordt en onze

wereldleiders met de handen in het haar zitten, naar wie zullen ze kijken om het op te lossen? Een team van sexy biologiemeisjes bijgestaan door een club gespierde zweedse genetici? Natuurlijk niet! Behalve dat een dergelijk formatie het lastig zou vinden om buiten het volbrengen van hun genetische imperatief nog wat echt werk gedaan te krijgen, zou een eventuele oplossing uit dit kamp alleen maar meer problemen veroorzaken van dezelfde soort.

Waarschijnlijker is dat in een dergelijk geval van nood de wereld gered wordt door een nerderig figuur met een RegEx t-shirt. Deze persoon, waarvan het niet ondenkbaar is dat hij nog bij zijn moeder in de kelder woont, zal met een enkel bashscriptje een proces in werking stellen dat alle monsters naar de afvalbak verplaatst, de vervelende bacterien beëindigt en de retrovirusen schrijfrechten in het menselijk DNA ontzegt. En dit alles in polynomiale tijd.

Hoe gaaf al die levenswetenschappers zichzelf ook vinden en hoe belangrijk ze hun veld ook achten, deze eeuw hebben ze nu al verloren. Het spijt me bijzonder voor alle biologen maar volgende eeuw is er misschien weer een kans om iets echt belangrijks te ontdekken. Het lijkt me echter onwaarschijnlijk dat we werkelijk aan het begin van een biologie-winter staan. Hoewel die lege groene kolos aan de overkant van het braakliggend terrein er nu mischien uitziet al een tragische holle cel die maar eens goed apoptose moet overwegen, brengt het voorjaar altijd een nieuwe opleveing van deze studie. Want waar er in de muffe zalen van de Bernoulliborg het hele jaar door het zelfde blauwgele-kunstlicht schijnt, floreren biologen in de lentese belofte van zonlicht en frisse briesjes. Als de bloemen hun blaadjes openen, er spontaan lammetjes in de wei verschijnen en die o zo beruchte biologierokjes uit hunkast komen zal dat deel van de Bakkerbunker met een Y-chromosoom wederom menen dat biologie zo'n mooie, nuttige studie is.

Maar nu dit alles is slechts wilde speculatie en toekomstmuziek. Nu is het nog herfst voor biologen en belooft er een lange winter aan te komen. Een van het koude soort dat slechts overleefd kan worden door het drinken van groene drab met worst, en het profiteren van europese projectfinanciering. Ooit wordt verkopen van gekloond vlees en het genetisch manipuleren van mensen mischien toegestaan en mogen biologen ook van betekenis zijn in de echte wereld. Tot die tijd kunnen de beoefenaars van deze studie hun leven wellicht het beste in winterslaap doorbrengen.

Theoretisch Pokeren

DOOR HIELKO VAN DER HOORN

Als je begint met je studie heb je veelal nog geen idee waar je later terecht komt. Misschien bij een detacheerder in Groningen, een hippe startup in Amsterdam, of misschien zelfs bij een zoekgigant in Amerika; het is allemaal mogelijk. In mijn geval is het nog iets anders gelopen. Ergens halverwege mijn studie ben ik in aanraking gekomen met poker. Het begon onschuldig met lange pokeravonden met vrienden, maar al snel waren de eerste boeken aangeschaft om me verder te verdiepen in dit fascinerende spel. Sindsdien heb ik vele uren in het spelen van poker en het bestuderen van de bijbehorende strategie gestopt, en verdien sinds het afronden van mijn informaticastudie begin 2010 de kost als professioneel pokerspeler. Tevens maak ik instructievideo's voor deucescracked.com en pokerstrategy.com, en coach ik pokerspelers die op lagere limieten spelen.

Een wetenschappelijke achtergrond is echter ook bij het pokerspel geen verkeerde bagage aangezien onder andere wiskunde en speltheorie noodzakelijke ingrediënten zijn om een solide strategie te bedenken. Het uitleggen van de strategie achter de meeste gespeelde pokervariant, no-limit texas hold'em, gaat echter te ver voor een stukje van een paar pagina's. Daar zijn de nodige boeken over volgeschreven, en het was niet mijn bedoeling dat nog eens dunnetjes over te doen.

Wat ik daarentegen zal behandelen is hoe een versimpeld pokerspel opgelost kan worden en waarmee bluffen van groot strategisch belang is . Een voor onderzoek aantrekkelijke eigenschap van poker is dat de complexiteit van het spel gemakkelijk aangepast kan worden door te snoeien in bijvoorbeeld het aantal gebruikte kaarten, de verschillende handcombinaties en betrondes. Desondanks blijft veelal de essentie van het spel bewaard.

Het versimpelde pokerspelletje wat we gaan oplossen is 'half-street one card poker' en wordt gespeeld met twee spelers en slechts drie kaarten; de aas, de koning en de vrouw. Hierbij is de aas de hoogste kaart en de vrouw de laagste. Beide spelers zetten blind 10 euro in de pot waarna elke speler één kaart krijgt die de andere speler niet te zien krijgt. Vervolgens zal de eerste speler (Ingrid) altijd checken, en krijgt de tweede speler (Wietske) de keuze tussen het inzetten van 10 euro en te checken. Als Wietske checkt is er een showdown en wint de speler met de beste hand. Als Wietske inzet heeft Ingrid de keuze om te callen of te passen, en als Ingrid callt is er wederom een showdown en wint de beste hand. Als Ingrid past wint Wietske altijd.

Zoals het volwaardige pokerspel, maar ook andere spellen zoals schaken en monopoly, is dit een constant sum spel waarvoor in het geval van twee spelers altijd een Nash evenwicht bestaat. Als beide spelers een strategie volgen die onderdeel is van een Nash evenwicht is het onmogelijk dat één van beide spelers door het veranderen van zijn strategie meer winst maakt. Ons doel vandaag is om een dergelijke strategie uit te vogelen.

Een deel van de strategie voor zowel Ingrid en Wietske is direct duidelijk. Als Wietske een aas heeft zal deze altijd inzetten en als Ingrid een aas heeft zal deze altijd callen. Maar wat als Wietske een koning of vrouw heeft? Als Wietske de koning heeft dan heeft Ingrid de aas of de vrouw. Als Ingrid de aas heeft callt Ingrid altijd en verliest Wietske de pot. Als Ingrid de vrouw heeft zal ze altijd moeten passen aangezien de vrouw nooit kan winnen omdat de andere speler dan altijd de aas of koning heeft. Het eerste deel van de strategie van beide spelers ziet er dus als volgt uit:

	Wietske	Ingrid
Aas	Bet	Call
Koning	Check	
Vrouw		Fold

Het interessantste scenario is wanneer Wietske de vrouw heeft. Als Wietske checkt zal Ingrid altijd de pot winnen aangezien Ingrid een koning of aas zal opendraaien, maar als Wietske bet kan ze met de slechtste hand toch de pot winnen als Ingrid een koning zal wegleggen. Hiermee komen we bij een fundamenteel pokerconcept, namelijk de bluf, dat zelfs in dit versimpelde spelletje bewaard is gebleven.

Het is simpel aan te tonen dat bluffen werkt in deze pokervariant. Stel dat Wietske 10

procent van de tijd bluft als ze een vrouw heeft. De helft van de tijd heeft Ingrid de aas en wordt de bluff gecalld. Maar als Ingrid een koning heeft dan kan ze nog niet winstgevend een call maken. Want Wietske bet 100% als ze een aas heeft, maar slechts 10 procent van de tijd met een vrouw. De verwachtingswaarde van een call met een koning komt daarmee op:

$$EV = (\frac{100}{110}) \cdot -10 + (1 - \frac{100}{110}) \cdot 30 = -6.36€$$

Hierbij is $(\frac{100}{110})$ de frequentie dat Ingrid de pot verliest van de aas, 10 is het bedrag dat in dit geval verloren wordt door het callen met de slechtste hand, $(1 - \frac{100}{110})$ is de frequentie dat Ingrid de pot wint als Wietske bluft en 30 is het bedrag dat gewonnen wordt (pot bevat 20 aan het begin van de hand, plus de 10 euro bet van Wietske). Nu we vastgesteld hebben dat Ingrid in dit scenario niet kan callen met een koning kunnen we de verwachtingswaarde van de bluf zelf uitrekenen:

$$EV = \frac{1}{2} \cdot -10 + \frac{1}{2} \cdot 20 = 5€$$

Hierbij verliest Wietske simpelweg de helft van de tijd als Ingrid een aas heeft, en wint Wietske de andere helft van de tijd de pot als Ingrid een koning heeft. Maar we hebben nu alleen nog maar vastgesteld dat bluffen een goed onderdeel van de strategie is, maar nog niet wat de optimale frequentie is. Slechts 10 procent bluffen met een vrouw is te weinig, maar we kunnen ook niet 100 procent van de tijd bluffen aangezien de verwachtingswaarde van een call met een koning dan positief zal worden:

$$EV = (\frac{100}{200}) \cdot -10 + (1 - \frac{100}{200}) \cdot 30 = 10€$$

De kunst is nu om een frequentie te kiezen waarbij Ingrid geen winst kan maken door simpelweg onze blufs te callen als ze een koning heeft, maar waarbij wel het aantal blufs wordt gemaximaliseerd. Immers met elke bluf verdienen we een deel van de pot die we eigenlijk niet zouden verdienen op basis van onze handsterkte. Dit kunnen we doen door een frequentie te kiezen waarbij de verwachtingswaarde van Ingrid voor een call met een koning precies nul is, hetgeen in dit geval exact $33\frac{1}{3}\%$ is.

$$EV = (\frac{100}{100+33\frac{1}{3}}) \cdot -10 + (1 - \frac{100}{100+33\frac{1}{3}}) \cdot 30 = 0€$$

Hiermee hebben we alle onderdelen van een gebalanceerde strategie voor Wietske bij elkaar verzameld, maar voor Ingrid zijn we er nog niet helemaal uit. Als Wietske volgens deze strategie speelt en inzet terwijl Ingrid een koning heeft maakt het helemaal niks uit wat ze doet. De verwachtingswaarde van zowel een fold als een call is nul. Maar desondanks is een strategie zoals het altijd callen met een koning, of het altijd folden van een koning suboptimaal aangezien ze slecht presteren tegen een speler die respectievelijk nooit blufft, of een speler die altijd blufft.

Om dit te voorkomen zal Ingrid moeten callen met een frequentie die het onmogelijk maakt voor Wietske om winstgevend vaker te bluffen dan de eerder uitgerekende frequentie. Aangezien Wietske 10 euro bet in een pot van 20 euro betekent dat Ingrid $\frac{2}{3}$

van de tijd moet callen. Aangezien Ingrid de helft van de tijd al een aas heeft, en daarmee callt, moet ze ook nog $\frac{1}{3}$ van de tijd als ze een koning heeft callen. Met deze laatste stap hebben we eindelijk de strategie voor beide spelers.

	Wietske	Ingrid
Aas	Bet	Call
Koning	Check	1/3 Call
Vrouw	1/3 Bluf	Fold

Het echte pokerspel is uiteraard veel complexer met veel meer mogelijke handen, variabele inzetten en meer betrondes waardoor het aantal mogelijkheden die geëvalueerd moeten worden exponentieel omhoog schiet. Een oplossing voor no-limit texas holdem zal daarom nog lang op zich laten wachten, maar de overwegingen die een rol spelen in dit simpele spelletje spelen ook aan de pokertafel een belangrijke rol. Het is altijd zaak om zowel een goede bluf- als callfrequentie te hebben.

Desondanks zijn deze theoretische overwegingen slechts een deel van het verhaal. Het meeste geld wordt verdiend door het vinden van tegenstanders die suboptimale frequenties hebben, waar op ingespeeld kan worden door het kiezen van een strategie die deze fout maximaal uitbuit door bijvoorbeeld in een specifieke situatie niet in een optimale frequentie te bluffen, maar helemaal nooit of juist honderd procent van de tijd. Tevens zijn er genoeg mensen die gekke dingen doen die in ons simpele spelletje het equivalent zijn van het checken van een aas, of het callen met een vrouw.

Om af te sluiten een paar leestips voor mensen die meer willen weten over de wiskunde en speltheorie achter poker. Het boek de "The Mathematics of Poker" van Bill Chen en Jerrod Ankenman is een aanrader. Voor een paar goede papers over het onderwerp is de website van de computer poker research group van de University of Alberta (webdocs.cs.ualberta.ca/~games/poker/) een bezoekje waard.

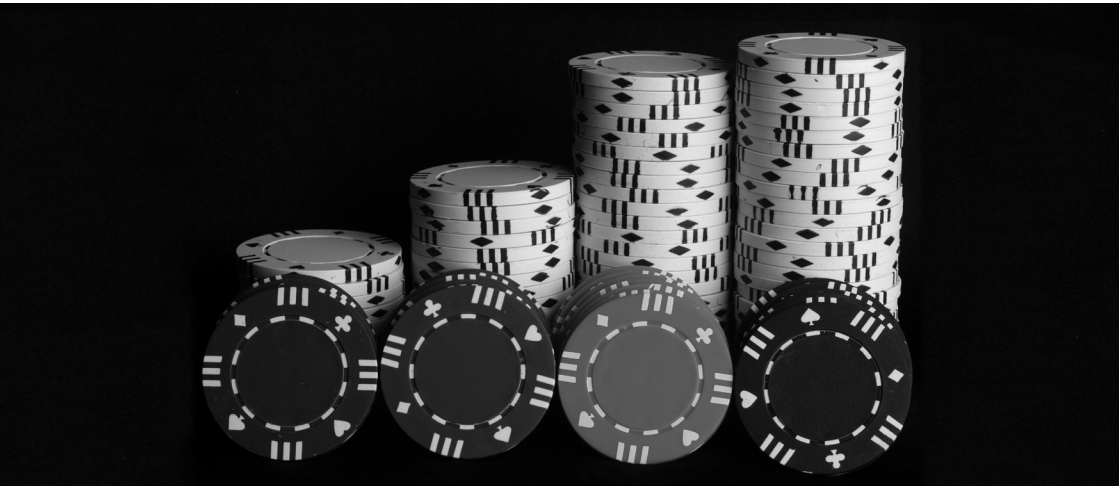

Pompoenstamppot

DOOR EVELINE BROERS

De pompoen is een groente die de meeste mensen aan Halloween doet denken. Je kunt hem uithollen en een gezicht geven om zo een "Jack-o'-lantern" te creëren, maar wat kun je er nog meer mee? Als we dit vraagstuk vanuit de Hollandse keuken bekijken dan is het antwoord simpel: pompoenstamppot! De Brainstorm helpt haar lezers graag om de winter door te komen met smakelijke maaltijden en heeft daarom de pompoen onder handen genomen en hem omgetoverd tot een stamppot.

Zoals het een goed student betaamt, begint mijn kookavontuur met de afwas van de vorige avond. Aangezien ik uitgebreid ga experimenteren om het perfecte gerecht te bereiken, heb ik natuurlijk al het kookgerij dat mijn keuken rijk is, nodig.

Ook al is de pompoen familie van de courgette, ik kom er al snel achter dat ze qua bereiding zo ongeveer elkaars tegenpolen zijn. Waar je mes gemakkelijk door een courgette heen glijdt, moet je bij de pompoen flink hakken om door de schil heen te komen. De pompoen helpt dus zeer goed tegen stress die de studie soms met zich mee brengt: je kunt je even helemaal uitleven!

Als de pompoen eenmaal in stukken is, komen het mooie vruchtvlees en de zaden vrij. Pompoenpitten zijn erg lekker, maar je moet er wel geduld voor hebben. Het is namelijk niet zo gemakkelijk om ze uit hun schil te krijgen en je kunt er daardoor aardig wat tijd aan kwijtraken. Een mooie SOG-activiteit dus!

Als de eerste dingen op het vuur staan, begint het lekker te ruiken in de keuken. Mijn maag krijgt er zin in en hoopt dat alles snel klaar is. Hij moet echter geduld hebben, want het duurt even voordat de aardappels en de pompoen zacht zijn geworden.

De vegetariërs kunnen deze tijd gebruiken om alvast wat op te ruimen of om de pompoenzaden uit hun schil te bevrijden. Mensen die graag wel een stukje vlees bij deze stamppot nuttigen, kunnen ondertussen een hamburger of een kipfiletje kruiden en bakken.

Na een halfuurtje is het tijd om alles door elkaar te stampen en het bord op te maken. Als je er iets moois van wilt maken kun je nog wat pompoenpitten roosteren en om de stamppot heen strooien. Pas wel op dat je ze niet door de stamppot doet als je te lui was om ze te pellen! Anders lijkt het net of er steentjes door de stamppot zijn gedaan en dat zou al je werk teniet doen…

De eerste hap is spannend, vooral omdat ik nog nooit eerder pompoen gegeten heb. Gelukkig blijkt het een eerlijke groente te zijn. Hij werkt ook erg goed in een stamppot. Ik ga dit recept dus zeker vaker maken deze winter!

Pompoenstamppot

Ingrediënten per persoon

- 1 teentje knoflook
- 180 gram oranje pompoen
- 80 gram prei
- 200-250 gram aardappelen
- 20 gram rozijnen
- ½ bouillontablet
- 400 milliliter water
- Gemberpoeder
- Kaneelpoeder
- Peper
- Zout
- Boter

Bereidingswijze

1. Pel en snipper de knoflook.
2. Snij de pompoen in stukken en snij het vruchtvlees van de schil. Verwijder de pitten en snij het vruchtvlees in stukken.
3. Snijd de prei in kleine stukjes.
4. Schil de aardappelen en kook ze gaar in water met wat zout.
5. Verhit wat boter en fruit hierin de knoflook met de pompoen en de rozijnen 5 minuten.
6. Verkruimel het bouillontablet boven het pompoenmengsel, schenk het water erbij en breng het aan de kook.
7. Kook de pompoen in ongeveer 15 minuten gaar.
8. Stamp de aardappelen met de pompoen en genoeg stoofvocht om er een smeuïg geheel van te maken.
9. Schep de prei erdoor.
10. Voeg gemberpoeder, kaneelpoeder, peper en zout toe naar smaak.

Variatietips

- Serveer met een hamburger of stukje kipfilet.
- Vervang het water door 2 deciliter yoghurt of kwark (op kamertemperatuur).

Bewaartip

Een pompoen is zo groot dat je er ongeveer een hele week van zou kunnen eten, maar dat is natuurlijk wat teveel van het goede. Snij de pompoen die je overhoudt daarom in blokjes en vries deze in.

Strip

DOOR ANDRIES DE VRIES

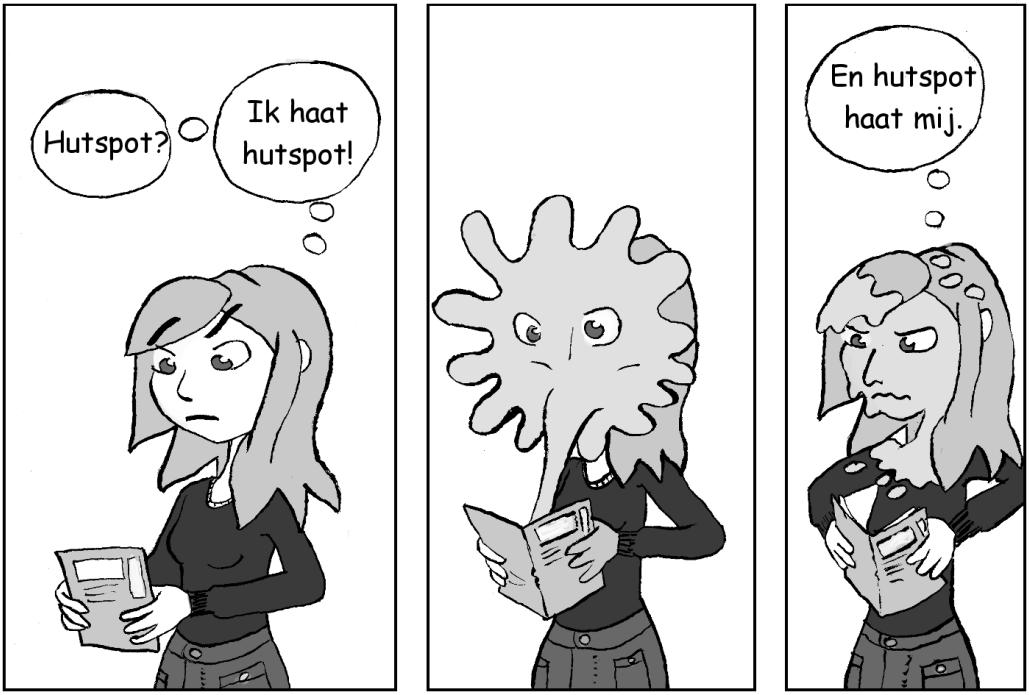

Perceptie, macht en cognitie

DOOR TJEERD ANDRINGA

"Two things are infinite: the universe & human stupidity; and I'm not so sure about the universe."

- Albert Einstein

Heel vaak wordt de term "conspiracy theory" als een soort dooddoener gebruikt. "Ah je gelooft in conspiracies!" Daarmee wordt iemands oordeelsvermogen gediskwalificeerd op een wijze waarbij er verder niet echt op het onderwerp van discussie in wordt gegaan. Het is immers een "conspiracy" en dat is iets waar ernstige scepsis op z'n plaats is: zowel gericht op het vermeende complot als op de persoon die het waagt te verkondigen.

Ik ben een perceptieonderzoeker en ik weet dat het mogelijk is om van alles open en bloot te verbergen. De wereld kan namelijk heel gemakkelijk (te) oppervlakkig geïnterpreteerd worden omdat wij niet waarnemen wat er is, maar dat we waarnemen door actief structuur aan de input op te leggen. We zien of horen niet wat er is, maar wat we hebben leren interpreteren. Om met Cruijff te spreken: "Je gaat het pas zien als je het door hebt." Wanneer we iets zien of horen, nemen we datgene in de input waar, dat we hebben leren waarnemen: we nemen dus waar op het niveau van onze eigen kennis en kunde. Met minder kennis neem je minder genuanceerd waar en wordt de interpretatie oppervlakkiger en voorspelbaarder. Je kunt dus van alles open en bloot verbergen als je maar zorgt dat de waarnemers niet weten waar ze naar moeten kijken en er een eenvoudige alternatieve interpretatie is. Dat is wat goochelaars doen. En niet alleen zij.

Dit stukje gaat over cognitiewetenschappelijke aspecten van macht en hiërarchie. Het gaat ook over twee typen persoonlijkheden, authoritarians en libertarians, die elk op andere wijze met hiërarchie omgaan.

Macht

Wat is macht? Volgens filosoof Bertrand Russell is macht niets anders dan het vermogen om bedoelde effecten teweeg te brengen. Dat is een heel generieke definitie die erg goed aansluit bij cognitie en informatica: een algoritme is immers een manier om te beschrijven hoe je een bedoeld effect te teweeg kan brengen. Een werkend algoritme is dus een uiting van macht. Wrong (1995) definieert sociale macht als "het vermogen van sommige personen om bedoelde en voorspelde effecten op anderen te hebben". Je kunt voor personen het woord agenten invullen en je hebt sociale macht gegeneraliseerd voor multi-agent systemen.

Macht wordt vaak gescheiden in twee componenten (Bomhoff 2005): collectieve macht en distributieve macht. Collectieve macht beschrijft hoe mensen (of agenten) een collectief kunnen vormen. De reden om een collectief te vormen is simpel: samen sta je sterker. Interessant is dat een collectief altijd gepaard lijkt te gaan met hiërarchie. Door je aan te sluiten bij een hiërarchie kun je gebruik maken van de kennis en kunde van een autoriteit zonder dat je die jezelf eigen hoeft te maken. Maar in ruil daarvoor

verlangen de autoriteiten van je dat je ze gehoorzaamt. Daardoor is het ook voor autoriteiten interessant: hun invloed wordt groter door jouw gehoorzaamheid. Elke hiërarchie is dus tegelijkertijd een hiërarchie in kennis en kunde. Het aantal hiërarchische lagen kan groot zijn. Zelfs zo groot dat de mensen aan de basis van de piramide geen idee hebben wie er aan de top staan, hoe deze elite de wereld bekijkt en vorm geeft, en op welke wijze de hiërarchie in stand gehouden wordt. Dit soort dingen gaat het begripsvermogen van de basis simpelweg te boven.

De andere component is distributieve macht, deze beschrijft waar de voordelen van het collectief terechtkomen. Als de voordelen nagenoeg gelijk verdeeld worden is er sprake van een egalitaire samenleving, als ze terechtkomen bij een kleine elite is er sprake van een dominerende samenleving. In dit laatste type samenlevingen is er na enige tijd weinig enthousiasme onder de minder bedeelden om nog meer van hun schamele middelen vrijwillig over te dragen aan de onevenredig rijke elite. Voor elite die het maximale uit een hiërarchie wil halen kan het belangrijk zijn om via een combinatie van repressie, propaganda, educatie (of gebrek daaraan) en ideologie een systeem te creëren waarbij een groot deel van de bevolking nagenoeg in slavernij leeft. Een kenmerk van dit soort samenlevingen is het bestaan van een alles beheersende sociale hiërarchie in combinatie met een goed ontwikkelde repressieve structuur, een dictatuur.

Invloedrijke Britse historici rond het begin van de 20ste eeuw zagen de geschiedenis als een strijd tussen de principes van hiërarchie, autocratie en dominantie enerzijds en vrijheid en gelijkwaardigheid anderzijds. Zij definieerden als belangrijkste verschil de vraag waar wetten vandaan komen. Binnen het eerste kamp zijn wetten als door God gegeven en eeuwig, maar wel ondergeschikt aan een koning of andere heerser. Voor het tweede kamp zijn wetten door mensen ontworpen en veranderbaar. Volgens deze historici gaat de eerste groep altijd gepaard met monotonie, stagnatie en slavernij, terwijl de tweede groep tot diversiteit, ontwikkeling en vrijheid leidt (Quigley 1981). Sommige staten zitten stevig in één van de twee systemen, maar veel staten zitten dicht bij het kantelpunt; de meeste staten in Europa zijn de vorige eeuw immers één of meerdere keren van het ene in het andere systeem gekanteld.

Twee typen mensen

De cognitiewetenschappelijke vraag is nu waarom mensen een sterke hiërarchie met de onvermijdelijke monotonie, stagnatie en slavernij prefereren boven een egalitaire samenleving met de bijbehorende diversiteit, vrijheid en ontwikkeling. Deze vraag is in detail uitgezocht door politiek psycholoog Karen Stenner in het boek The Authoritarian Dynamic (2005). Stenner stelde mensen vijf tweekeuze vragen over wat ze van kinderen verwachten en ze verdeelde mensen op basis daarvan in twee groepen: authoritarians en libertarians. (Ik gebruik hier Stenner's Engelse terminologie want de Nederlandse equivalenten zijn niet

noodzakelijk overlappend.) Vervolgens analyseerde ze met welke politieke en sociale opvattingen deze tweedeling correleert.

De resultaten waren eigenlijk precies wat je kunt verwachten als je dit lijstje zo ziet. Voor authoritarians zijn normen en waarden het allerbelangrijkste en voor libertarians de vrijheid om zelfstandig en verantwoordelijk te handelen. Authoritarians vinden het heerlijk om in een wereld te leven die eenvoudig en overzichtelijk is. Hun motto is "Doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg". Het maakt ze niet uit wie de leiders zijn of wat die doen en willen. Wat ze wel van belang vinden is dat hun leiders te respecteren zijn: dat wil zeggen dat ze normen en waarden handhaven en niet (overduidelijk) met twee maten meten of corrupt zijn. Wat authoritarians maximaal motiveert zijn alle vermeende aantastingen van het normatieve systeem: het systeem dat bepaalt wie er één van "ons" is — en zich aan onze norm houdt — en wie hoort bij de 'anderen" — die dat niet doen. Waar authoritarians grote moeite mee hebben zijn veranderingen die ze dwingen om met veranderende normen te leren omgaan. Alle veranderingen waarbij mensen met een andere (sub)cultuur een rol spelen vinden ze maar eng. Ze hebben dus grote moeite met "anderen" zoals buitenlanders, andersgelovigen, homoseksuelen en vrouwen die ineens op hogere posities in de maatschappij terechtkomen. Maar de meeste moeite hebben ze met libertarians.

Libertarians vertegenwoordigen namelijk precies datgene dat authoritarians verafschuwen: ze zijn een bron van diversiteit, verandering en ontwikkelingen. Wat nog erger is: libertarians hebben daar lol in terwijl de echte authoritarian daar juist bang voor is omdat het helemaal niet zeker is dat zij met de consequenties van al die diversiteit en veranderingen om kunnen gaan. Een samenleving waarin vrijdenkers aan het roer staan die iedereen vrijheid geven en die de authoritarians, onbewust, doorlopend confronteren met hun onvermogen hier mee om te gaan is het verfoeilijkste dat er in hun ogen kan bestaan. En dit is precies wat hun drijfveer is om een dictatuur te steunen. Zolang de dictatuur maar zorgt dat authoritarians zich capabel en adequaat voelen doen ze er wat graag aan mee.

Kinderen moeten volgens:	
Authoritarians	Libertarians
• Hun ouders gehoorzamen	• Verantwoordelijk zijn voor hun eigen daden,
• Goede manieren hebben	• Verstandig zijn en een goed ordeelsvermogen hebben
• Schoon en netjes zijn	• Geïnteresseerd zijn in hoe en waarom dingen gebeuren
• Respect tonen aan ouderen	• Voor zichzelf denken en beslissen
• De regels volgen	• Hun geweten volgen

Maar een dictatuur is weer precies waar libertarians het bangst voor (zouden moeten) zijn. In een dictatuur worden libertarians in alles wat ze willen en kunnen beknot. Erger nog, wanneer ze wel de vrijheid nemen die ze aankunnen onderscheiden ze zich, zijn ze zichtbaar en worden ze door de verzamelde authoritarians gedwongen zich aan de norm te houden. Of, erger nog, worden ze als dissident, terrorist of misdadiger vervolgd. De overblijvende libertarians vragen zich dan stilletjes af of authoritarians geen geweten hebben. Het antwoord daarop is eenvoudig: authoritarians hebben inderdaad geen geweten, ze hebben een norm en ze handhaven die zonder wroeging en met volle overtuiging.

Het verschil tussen beide groepen is geen kwestie van intelligentie. Karen Stenner (2009) concludeert: "Uiteindelijk lijken authoritarians niet iets tegen complex denken te hebben maar wel wat tegen een complexe wereld." Het lijkt vooral een combinatie van het persoonlijkheidskenmerk 'openheid voor ervaringen', educatie, media en het angstniveau in de samenleving te zijn dat bepaalt of iemand zich als authoritarian gedraagt. Niet geleerd hebben om met (nog meer) diversiteit en complexiteit om te gaan in combinatie met media die een gesimplificeerd en angstaanjagend verhaal bieden lijkt de belangrijkste determinant. Het is mogelijk dat wanneer de (schijnbare) sociale chaos maar groot genoeg is zowat iedereen zich authoritarian gedraagt.

Authoritarians kiezen niet alleen voor een eenvoudige en gestructureerde wereld om in te leven. Ze kiezen ook voor een eenvoudig en gesimplificeerd wereldbeeld. Eentje die eenvoudig, strikt, in hun omgeving norm is of verkondigd wordt door iemand die ze als autoriteit zijn gaan zien (door de media typisch). De precieze inhoud ervan is niet echt van belang omdat ze denken dat hun ideologie als door God gegeven en eeuwig is. En omdat ze niets hebben om op terug te vallen, zijn ze ook nog eens bijzonder trouw en toegewijd. Kenmerkend, en anders dan bij libertarians, is dat elke aanval op hun ideologie als bedreigend wordt ervaren en men angstig reageert; dus eerst confrontatie vermijdend en als dat niet werkt steeds agressiever. Argumenten spelen niet echt een rol want die leiden alleen tot een aanpassing van het wereldbeeld en tot afwijkingen van de norm.

Zolang de top van de (autoritaire) hiërarchie maar voor orde, regelmaat en voorspelbaarheid zorgt, zijn authoritarians niet geïnteresseerd in de identiteit en de doelen van hun elite. Ze volgen de zichtbare leiders, niet de elite die die boegbeelden selecteert en stuurt. Voor de elite geeft dit veel speelruimte, die ze ook nog eens kunnen uitbreiden door het angstniveau in de samenleving op te voeren. Bijvoorbeeld door te zorgen dat men denkt dat terrorisme of moslims een groter probleem zijn dan de sociale ongelijkheid. Dat is niet gauw het geval want meer sociale ongelijkheid gaat namelijk altijd gepaard met slechtere gezondheid, meer verslavingen, slechter onderwijs, meer misdaad en gevangenen, zwaarlijvigheid, minder sociale mobiliteit, gebrek aan vertrouwen en gemeenschapszin,

meer geweld, meer tienerzwangerschappen en minder kinderwelzijn (Wilkinson 2009). En een veel grotere kans om oorlogen te beginnen en te continueren. Veel hiërarchie lijkt, ook voor authoritarians, eigenlijk helemaal niet zo goed te zijn.

Ik ben geen authoritarian. Mijn leefwereld is complex door de talloze invloeden die te allen tijde op me inwerken en doorgaans vind ik dat fantastisch. De complexiteit van mijn eigen wereld geeft me een idee van de minimale complexiteit van de totale wereld. Het komt maar wat vaak voor dat de media een verhaal vertellen, angstaanjagend of niet, dat me te simpel overkomt. Dan denk ik direct: "Wie heeft er belang bij dat de samenleving dit verhaal krijgt voorgeschoteld en wat is er weggelaten?". Ik krijg ook argwaan wanneer het net is alsof politieke of economische crises ons overkomen met de willekeurigheid van natuurrampen (Klein 2008). Als ik zoiets zie krijg ik een grote behoefte om te achterhalen hoe het wel zit en dan kom ik er met behulp van de reguliere en alternatieve media vaak al snel achter welke belangen er nog meer spelen. Maar, zoals ik al zei, ik ben geen authoritarian en ook geen struisvogel. Jij wel?

Hieronder een paar websites en alternatieve nieuwssites voor het begrijpen van wat er gaande is. Als aanvulling op een goede krant. Niet om mee eens te zijn, wel om je aan het denken te zetten. Vaak wijzen ze je naar het oorspronkelijke bronmateriaal (wat een krant vaak niet doet).

Global Research, achtergronden vanuit elk perspectief: http://www.globalresearch.ca/

Democracy Now!, dagelijks nieuws en achtergronden, VS liberal: http://www.democracynow.org/

Media Monarchy, kritische nieuwsverzamelaar en wekelijks nieuwspodcast: http://mediamonarchy.blogspot.com/

Project Censored, door Califonische journalistenopleiding gerunde anti-censuur-site: http://www.projectcensored.org/

Daily Censored, via Project Censored ondergerapporteerde nieuws en achtergronden: http://dailycensored.com/

Information Clearing House, nieuwsselectie van overal ter wereld: http://www.informationclearinghouse.info

Washington's Blog, een van de beste nieuwsblogs: http://georgewashington2.blogspot.com/

Referenties

Bomhoff, G.W. (2005), "The basics of studying power", http://sociology.ucsc.edu/whorulesamerica/methods/studying_power.html

Klein, N., (2007). "The Shock Doctrine: the Rise of Disaster Capitalism", Metropolitan Books

Quigley, C. (1981), "Anglo-American Establishment", G. S. G. & Associates, Incorporated

Stenner, K. (2005), "The Authoritarian Dynamic". Cambridge University Press

Stenner, K. (2009), "'Conservatism," Context-Dependence, and Cognitive Incapacity', Psychological Inquiry, 20: 2, 189 — 195

Wilkinson, R. and Picket, K. (2009), "The Spirit Level", http://www.equalitytrust.org.uk/resource/the-spirit-level

Wrong, D.H. (1995), "Power: its Forms, Bases, and Uses", Transaction Publishers.

Puzzel

DOOR ERIC JANSEN

Of je worst lust...

Terwijl prof. Puzzelaar druk bezig was met het stampen van zijn leerwerk, hield zijn schoonmaakster hem een worst voor. 'Dat is een spekkie naar mijn bekkie,' riep de hongerige professor. Maar bij het nemen van een hap ontdekte hij de hele hutspot, het was een plastic worst. Prof. Puzzelaar raakte behoorlijk over de kook en de schoonmaakster zat flink in de puree. Haar excuses kwam een beetje als mosterd na de maaltijd, maar omdat ze aardappelbloed had, vergaf de professor haar weer snel. 'Zolang je me maar niet weer in de pot doft,' lachte de professor.

Wat moet je doen?

Hiernaast zie je 8 cryptische rebussen. Al deze rebussen stellen een begrip voor dat te maken heeft met deze Brainstorm. De gevonden woorden kun je invullen in het diagram. Daarin ontstaat, als je de juiste oplossingen gevonden hebt, op de grijze balk een woord. Stuur dit woord **voor 1 maart** naar brainstorm@svcover.nl en maak kans op een leuke prijs!

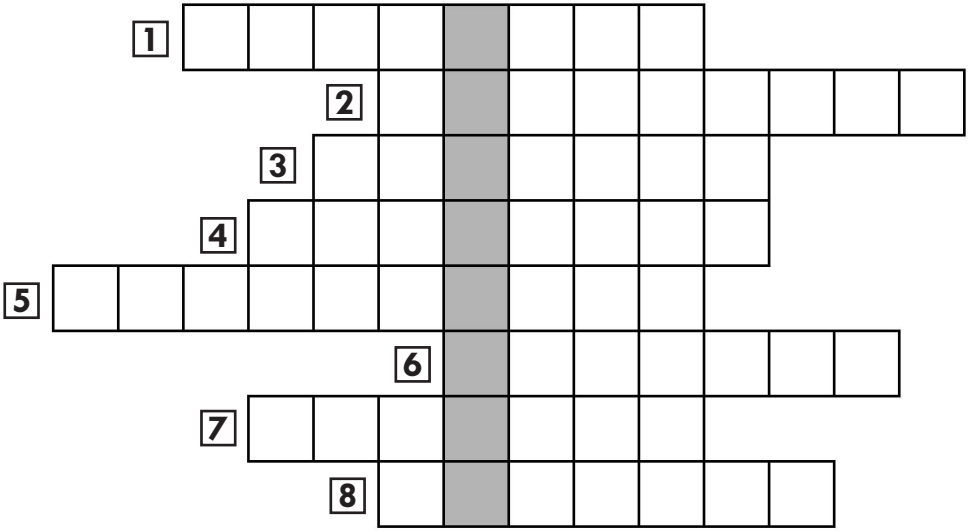

1

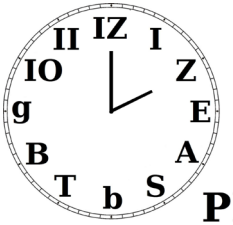

K

PISO

2

3

-ho

4

-K

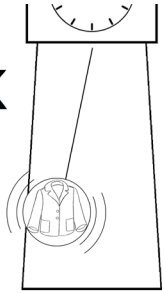

A=U

5

J+Hoeks

6

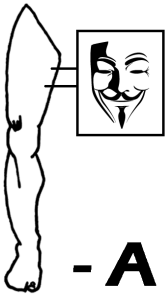

- A

7

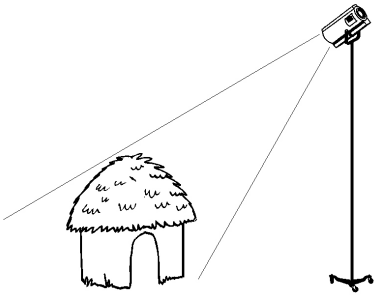

8

S T

O=A

-E

lets te vieren?

Wij denken graag met je mee.

Kijk voor meer informatie op **www.cafekarakter.nl**

-> Dé locatie voor je (afstudeer)borrel of (verjaardags)feest

-> Regelmatig live optredens

-> Ideale ruimte voor activiteiten en/of borrels van je (studie) vereniging tot 90 personen

CAFE KARAKTER

WWW.CAFEKARAKTER.NL

KLEINE PELSTERSTRAAT 6
GRONINGEN
T: 050-3187566

Introkamp '10 - '11: De vergeten tijd

DOOR ALIENE VAN DER VEEN

Er zijn van die dagen dat de tijd even stil lijkt te staan. Van die dagen dat 15.45 uur noch vijf over acht bestaat. Van die dagen dat je alleen tijdsbegrippen kent als 'etenstijd', 'tijd om het bos te verkennen' en 'bedtijd'. Kampeerboerderijweekenden zijn volgens mij de beste voorbeelden van dit soort tijdsbesefloze periodes. Dat geldt zeker wanneer je je op een kampeerboerderij bevindt die ver weg ligt van de stedelijke beschaving, in een gebied wat het begrip overbevolking niet kent. Een kampeerboerderijweekend op een dergelijke boerderij is het perfecte recept om eens goed met elkaar kennis te maken.

In het weekend van week vijfendertig rolde een bus vol eerste- en ouderejaars studenten Kunstmatige Intelligentie en Informatica tussen de bossen en weilanden door die het gebied onder Groningen rijk is. Enkele studenten zie je met een wit geworden kopje door het raam staren naar de uitgestrekte natuur. Anderen, heftig verlangend naar een leven in een natuur zoals we die kennen uit Lord of the Rings, krijgen rode blosjes van het mooie uitzicht. Allen zijn op weg naar de Harmsdobbe te Bakkeveen. Overigens, deze boerderij lijkt op het eerste gezicht een doodgewone kampeerboerderij, maar wie zich verdiept in de historie van de Harmsdobbe komt tot de conclusie dat dit slechts schijn kan zijn. De Harmsdobbe is namelijk genoemd naar het ven, de dobbe, achter de boerderij waar volgens de volksmond de neefjes Harm en Harm zijn verdronken. De geestverschijningen van de neefjes zwerven volgens de bewoners van Bakkeveen nog steeds rond de Harmsdobbe.

De eerstejaars die vol enthousiasme het erf van de Harmsdobbe betreden hebben echter geen weet van de historie van de kampeerboerderij. Ach, dat is maar goed ook, want ze horen zich helemaal niet druk te maken om een oud verhaal, er staat genoeg druk op het 'leer elkaar kennen in drie dagen'-proces. Het veroveren van een 'goed' bed is al de eerste stap van dit proces. Hier blijkt al wie er sterk en brutaal en wie er zwak en bescheiden zijn. Wie er het liefst bij de nooduitgang slapen (lees: bang zijn in het donker), wie er het liefst boven slapen (lees: liever niet het risico nemen om de kots van de bovenbuurman naar beneden te zien druipen), het wordt allemaal duidelijk.

Wanneer de bedden zo goed als mogelijk zijn opgemaakt, kan er begonnen worden met het officiële kennismaken. De IntroCie introduceert een aantal kennismakingspellen waar met plezier aan mee wordt gedaan. Een enkeling probeert zich bij het 'treintje' nog te verstoppen, maar dat is haast onmogelijk op het uitgestrekte veld van de Harmsdobbe. Niemand ontkomt aan geven van zijn handen, schouders en identiteit aan de steeds langer wordende treintjes. Bij de andere spellen delen we elkaars hobby's,

angsten en andere rariteiten. Dat de groep steeds meer een eenheid wordt, komt tot uiting in het krantenmeppen, het vergeten van elkaars namen wordt flink bestraft.

Wanneer de officiële spelletjesronde is afgesloten, wordt er ongemerkt verder gegaan met een ander spel. Het zetten van hokjes achter je naam om aan te geven hoeveel je van plan bent te gaan drinken, kun je zien als een weddenschap met jezelf aangaan voor de rest van het weekend. Terwijl iedereen al dan niet bluffend een aantal hokjes koopt, is de eerste corveeploeg al bezig met het overhoop halen van de keuken. Hoewel er volgens corveeploeg twee meer tijd was besteed aan het maken van troep dan aan het klaar maken van het eten was er uiteindelijk genoeg lekker eten.

Eindelijk etenstijd. Het geduw en getrek bij het uitdelen van de maaltijd doet vermoeden dat de honger onmetelijk groot is. Het lijkt net of de geesten van de verdwenen Harmsen, die al decennia geen eten meer hebben geproefd, zijn neergedaald in de studenten. Wanneer iedereen is verzadigd en de tweede corveeploeg het uiteindelijk voor elkaar heeft gekregen de keuken netjes, schoon en vrij van etensresten te maken, is het tijd geworden voor de grote speurtocht.

De IntroCie heeft een tocht door het bos achter de Harmsdobbe uitgezet. In dit bos verdwenen de twee Harmsen op een stille avond. De onschuldige eerstejaars hebben gelukkig geen idee van dit verhaal. Vol goede moed en praatjes vertrekt het ene na het andere groepje. Met slechts een zaklamp en elkaar moeten de eerstejaars de pijltjes vinden die de route aangeven. Niet voor elk groepje bleek deze opdracht te zijn weggelegd. Een enkel groepje was zelfs zo slim om de finish eerder te vinden dan de tweede post. Tja, zonder Google Maps zijn sommige studenten helemaal verloren.

Bij de posten moesten spelletjes worden gedaan waarbij je alle zintuigen behoorde te gebruiken, maar ook goed teamwork en een goede zaklamp kwamen van pas. Ook originaliteit werd bij de meeste posten beoordeeld, vandaar dat de meeste groepen zowel geestelijk ("ik heb geen idee meer…") als lichamelijk ("ik heb geen gevoel meer…") geradbraakt het bos uit kwamen. Nu was het tijd voor een lekker kopje warme thee of een Hertog Jannetje. En zo werd het nog een gezellige avond.

Zaterdagochtend werden de kampgangers abrupt uit bed gehaald, omdat het tijd was voor de ochtendgym. De oefeningen zorgden ervoor dat de koude ledematen (de temperatuur in de slaapzaal was blijkbaar afgesteld op de koude geesten van de neven Harm en Harm) weer warm werden en dat de nog duffe hoofden wakker werden van het op een neer stuiteren door het enthousiaste gespring van het bijbehorende lichaam.

Een goede warming up was wel nodig, want na het ontbijt was het tijd voor de sportief getinte spellen. Zaklopen, kratdraaien, blind volleyballen, tunnelvisievoetbal en levend tafelvoetbal, allemaal spellen waar je zowel lichamelijk als geestelijk het hoofd erbij moet houden. Sommigen lukte dat wat minder en vlogen, dronken na tien rondjes kratdraaien, uit de bocht. Ook bij het zaklopen konden maar weinigen rechtop blijven staan. Slechts een enkeling sprong er zo soepel en vrolijk op los dat je haast wel moest concluderen dat deze persoon in zijn vorige leven een kikker was geweest.

Na de lunch volgden de 'daar-had-je-oude-kleren-voor-moeten-meenemen'-spelletjes. Vla, yoghurt, water, eieren en modder haalden het innerlijke kind naar boven in elke student. Vla- en modderknuffels werden van harte gegeven en aangenomen, ver buiten het speelveld werd nog steeds fel gestreden om de modderzak die als rugbybal diende, en och, wat blijft met waterpistooltjes schieten toch leuk.

Na deze spelronde was het voor iedereen wel tijd voor een douche. Wat is het dan heerlijk om een meisje te zijn, de rij bij de herendouches was namelijk eindeloos. Helaas, de douches konden de vele smerige studenten niet aan en gaven weinig tot geen warm water. Ja, helaas ook bij de dames. Ach, van een beetje koud water word je hard en het frist bovendien je geest even goed op. Dat opfrissen van je geest bleek nog best handig, het volgende spel was namelijk een quiz.

De quiz bleek hét moment om je studiegenoten echt goed te leren kennen. Echte passies kwamen bovendrijven bij de vragen over muziek, films, series en niet te vergeten: games. Zienderogen bloeiden sommigen op wanneer een vraag werd

gesteld die direct verbonden was aan iets waar ze helemaal vol van zijn. Karakters uit series, games en films werden uitstekend nagedaan, namen werden opgenoemd en voorzien van extra uitleg, en zelfs hele gedichten werden opgedreund. Na de quiz was het weer tijd om te eten. Net als de vorige avond daalden de geesten van de hongerige Harms in de studenten neer. Na wat ellebogenwerk had iedereen uiteindelijk weer een volle maag. Genoeg bodem voor een gezellig avond.

Het rollenspel was het volgende programmapunt. De ouderejaars veranderden in typetjes die ze op het lijf stonden geschreven. De meeste eerstejaars hadden wat meer moeite om zich in hun rol als Sherlock Holmes te vinden, al duurde dat niet lang. Al snel was de concurrentie tussen de speurgroepjes groot en de spanning hoog.

Zondagochtend: de brakke kopjes vertellen hoeveel hokjes zijn gevuld met een kruisje en hoe weinig slaap er is gepakt. Een kop koffie, wat sinaasappelsap voor de vitamines en de meesten bleken weer enige beweging in zich te krijgen. Om nog eens goed wakker te worden werd na het ontbijt het Cover-commissiespel gespeeld. Na het spel was het tijd om op te ruimen. De slaapzalen, de keuken, de eetzaal, het terras, overal werd druk opgeruimd en schoongemaakt. Bij het opruimen van het voedsel bleek er nog een hoop over te zijn. Deze spullen werden per opbod verkocht op de veiling. Een ontbijtpakketje kon er goedkoop worden gescoord, altijd handig voor de student die op de kleintjes moet letten.

Na de veiling was het tijd geworden om weer terug te gaan naar de bewoonde wereld. De bus werd weer volgestouwd met tassen en studenten en vertrok richting Groningen. In de bus begon de tijd langzaam weer van belang te worden. Hoe laat komen we aan? Hoe laat ben je thuis? Hoe laat ga je eten? De mobieltjes werden uit de tassen gehaald.

Als de bus in Groningen is aangekomen is het introkamp voorbij en is de tijd is echt weer van belang. De trein staat klaar en wacht geen minuut. Het is tijd om het leven van voor de vrijdagmiddag van week vijfendertig weer op te pakken.

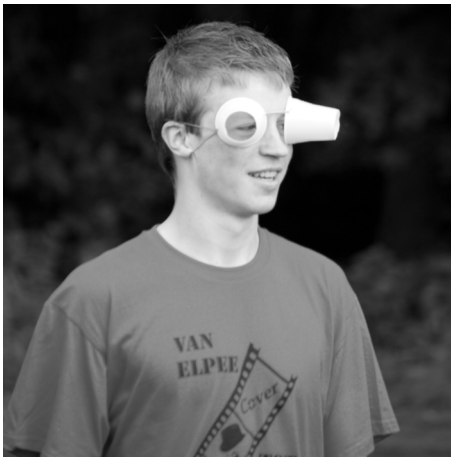

Hertog Jan
Hertog Jan
Hertog Jan
Hertog Jan
Hertog Jan
Hertog Jan

Mijn fascinatie

Werken aan maatschappelijke impact. Oplossingen vinden voor de problemen die gisteren nog onoplosbaar leken. Kennis combineren, doelgericht samenwerken. Mensen en organisaties helpen om beter te functioneren. Dat is mijn fascinatie.

werkenbijTNO.NL

TNO